

Samen zorgen voor een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving

leren, zowel bij natuuronderwijs als andere vakken, heeft een positief effect op de leermotivatie van leerlingen. En kinderen krijgen letterlijk meer ruimte voor meer fysieke beweging en een betere motorische ontwikkeling.

STEENBREEK CONCLUDEERT

Het project Riolvervanging: educatie én vergroening Delft is echt een voorbeeldproject voor andere gemeenten van Nederland. Met een enorme voortvarendheid is door professionals, gemeente én bewoners samengewerkt om vanuit riolvervanging heel veel meer te bereiken. De wijk is vergroend. En zo'n 1200 kinderen en daarmee ook hun ouders/verzorgers hebben heel veel geleerd waarom het vergroenen van onze omgeving zo belangrijk is. Daarnaast levert het vernieuwde Tanthof Oost natuurlijk ook een belangrijke bijdrage aan het klimaatbestendig maken van Delft en verbetering van de biodiversiteit.

SAMENVATTEND

De jeugd heeft de toekomst. De aanpak om riolvervanging te benutten voor het grootschalig betrekken van de schoolkinderen uit de wijk is een zeer geslaagd en inspirerend voorbeeld hoe verschillende domeinen elkaar kunnen versterken. Voor de jury is het project Riolvervanging: educatie én vergroening Delft dan ook de terechte winnaar van de Steenbreektrofee 2024 in de categorie Professionals.

Namens de jury

Margot Ribberink
voorzitter

Juryrapport

STEENBREEKTROFEE 2024

Professionals

Riolvervanging: educatie én vergroening Delft

Stichting Steenbreek organiseert de prijsvraag voor de Steenbreektrofee om innovatieve voorbeelden te laten zien waarbij groen en water op een praktische manier worden benut en die illustreren waar Steenbreek voor staat. Dit zijn initiatieven die betrekking hebben op onder meer bevordering van de biodiversiteit, gezondheid, sociale cohesie en een positieve bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. Deze projecten dienen als inspiratie en voorbeeld voor anderen.

Zowel initiatieven die spelen op het niveau van de straat of de wijk, als op niveau van dorp en stad kunnen meedingen naar de Steenbreektrofee. Dit kan van een gemeente zelf zijn maar ook van een buurtvereniging, wijkorganisatie, corporatie, ondernemer of inwoner. In 2024 werden 23 mooie en zeer diverse projecten voor deelname ingezonden. De jury heeft uit de inzendingen in juni 2024 zes projecten genomineerd waaronder het project Riolvervanging: educatie én vergroening Delft. Maandag 17 juni 2024 ging de jury tijdens een digitaal overleg nog wat dieper in gesprek met de initiatiefnemer(s) om te komen tot een eindoordeel.

De jury van de Steenbreektrofee bestaat uit professionals die elk hun eigen specialisme en kennis hebben.

- **Margot Ribberink**
Voorzitter jury
- **Robert Graat**
Staatsbosbeheer
- **Ans Hobbelinek**
AVVN samen natuurlijk tuinieren
- **Henk Kuijpers**
Stadswerk
- **Linda IJmker**
IVN Natuureducatie
- **Wendy Bakker**
Gemeente Rijswijk
- **Ben Roeterd**
Gemeente Voorst

Het project

Begin 2023 startte gemeente Delft met rioolvervangingswerkzaamheden in Tanthof Oost, omgeving Fuutlaan (Vogelbuurt West). Naast het vervangen van het riool heeft gemeente Delft van de gelegenheid gebruik gemaakt om tijdens de werkzaamheden ook de openbare ruimte groener in te richten. De Klimaatmaat, een initiatief van Duurzaamheidscentrum De Papaver, werd betrokken om bewoners bewust te maken wat ze zelf kunnen doen om hun eigen plek, nu en in de toekomst, leefbaar te houden.

Vanuit de gemeente en De Klimaatmaat kregen bewoners in deze buurt een 'geveltuin' cadeau. Dit cadeau is tweeledig. Enerzijds om aandacht te geven aan het belang van vergroenen. Anderzijds dient het als handreiking: een eerste stap is snel gezet. Bij bewoners die interesse hadden, heeft de aannemer de geveltuin aangelegd. Via De Klimaatmaat hebben bewoners een voucher voor gratis planten ontvangen. En een Groencoach ging daarna met bewoners in gesprek over andere klimaatadaptieve maatregelen die jezelf kunt treffen.

Naast het direct contact met bewoners, zijn ook de scholen betrokken om de kinderen in deze wijk te bereiken. De rioolvervangingswerkzaamheden zijn een mooi moment om kinderen bewust te maken wat een riool is en waarom de rioolvervangingswerkzaamheden nodig zijn. Naast lessen op de scholen, gingen de scholen samen met alle kinderen, ouders en leerkrachten aan de slag om hun schoolpleinen te vergroenen.

De samenwerking tussen de gemeente Delft, Duurzaamheidscentrum De Papaver, het Hoogheemraadschap van Delfland, de vier basisscholen Springwijs, De Regenboog, De Waterhof en De Bonte Pael, woningcorporaties Vidomes en Duwo en bewonersvereniging Heel Tanthof Delft kan als schoolvoorbeeld gelden voor andere wijken waar in de toekomst rioolvervangingswerkzaamheden plaatsvinden.

STEENBREEK WAARDEERT

De jury vindt het bijzonder indrukwekkend hoe alle partijen tijdens dit project hebben samengewerkt. Het vraagt veel tijd in voorbereiding en de nodige afstemming met alle partijen. Ook al gaat het werk niet vanzelf, het is mooi om te vernemen dat dit project ook intern bij de gemeente voor een positieve drive en veel plezier heeft gezorgd. Riolvervanging is een heel natuurlijk moment om juist

dan bewoners met allerlei activiteiten te betrekken en van gevel tot gevel de straten aan te pakken.

Er is veel energie gestoken in het actief betrekken van bewoners van jong tot oud. De gemeente zorgt voor meer groen in de openbare ruimte. Wanneer bewoners ook hun eigen tuin vergroenen dan wordt de wijk pas echt groen. Tanthof Oost is weer 90 geveltuinen rijker en zo'n 2800 overbodige tegels zijn verwijderd.

De jury is onder de indruk hoe alle kinderen uit de wijk zijn betrokken. Zo kregen de kinderen van groep 1 tot en met 8 lessen over het riool en klimaatverandering. De lessen bestaan uit introductielessen, excursies naar de aannemer, gastlessen in samenwerking met de TU Delft en het Hoogheemraadschap en lespakketten waarmee de leraren zelf aan de slag kunnen.

Honderden schoolkinderen van maar liefst vijf basisscholen in Tanthof hebben meegeholpen om de schoolpleinen te vergroenen. Dat maakt de schoolpleinen niet alleen leuker maar ook aangenamer. Zo blijft het schoolplein koeler op hete dagen én het regenwater zakt makkelijker weg bij hevige buien. Het inspireert dat de ouders van de kinderen en andere bewoners van Tanthof tijdens deze dag werden opgeroepen om dit schoolvoorbeeld te volgen en thuis óók een tegeltje te wippen. De schoolkinderen kregen allemaal een plantje mee naar huis. Alle buurtbewoners werden opgeroepen om mee te doen aan het NK Tegelwippen. Meedoen werd ook makkelijk gemaakt met ondersteuning bij het onttegenen vanuit De Klimaatmaat én het afvoeren van tegels.

Het begon als een praktische klus maar is uitgegroeid tot een groots educatief project en vergroenen samen met bewoners uit de buurt.

STEENBREEK ADVISEERT

De jury adviseert om de energie die in de wijk is ontstaan te blijven benutten. De eerste ambassadeurs voor meer groen in de wijk hebben nu een geveltuin gekregen. Wellicht kan in samenwerking met partijen nog vaker een straatactie worden georganiseerd voor het vergroenen van de private tuinen of aanleg van nog meer geveltuinen. De schoolkinderen hebben de afgelopen tijd veel kennis opgedaan. Misschien is het nu tijd om het klaslokaal wat vaker te verlaten voor buitenonderwijs op de groene schoolpleinen. Buiten